

hamboorg.city

Slobodni Radnici u Nemačkoj — Registracija, Porezi i Obaveze

Šta je Freiberufler, kako se registrovati i koje poreske prednosti imate u odnosu na trgovce.

Deutsche Begriffe: Freiberufler | Freie Berufe | Selbstständig | Katalogberuf | Finanzamt | Scheinselbstständigkeit

Šta je Freiberufler?

Freiberufler (tj. slobodan samostalan radnik) obavlja **samostalnu delatnost** zasnovanu na **posebnoj kvalifikaciji ili kreativnom talentu**. Ključna razlika od trgovaca: Freiberufler **nisu obavezni da registruju trgovinu i ne plaćaju trgovinski porez**.

Katalozi profesija (§ 18 EStG)

Zakon o porezu na dohodak navodi **slobodne profesije**:

Zdravstvene profesije: Lekari, stomatolozi, veterinari, prirodni lečnici, fizijatri, babice

Pravno, poresko i poslovodno saveta: Advokati, notari, patentni advokati, poreski savetnici, revizori

Prirodne nauke i tehnika: Inženjeri, arhitekti, lotski vodovi, stručnjaci

Informacije i kultura: Novinari, tumači/prevodilaci, pisci, umetnici, dizajneri

Obrazovanje i vaspitanje: Vaspitači (samostalni), docenti, nastavnici (samostalni), naučnjaci

Slične profesije

Profesije **slične** katalogulanim mogu se priznati kao slobodne:

- **IT-savetnik** — ako obavlja konceptijske/savetodavne aktivnosti (ne: čist programer → često trgovina)
- **Coach / Savetnik** — u zavisnosti od kvalifikacije i vrste aktivnosti
- **Fotograf** — ako obavlja umetničku aktivnost
- **Veb-dizajner** — ako je kreativno-dizajnerski (ne: samo operator veb-radnje)

Upozorenje: Poreska uprava odlučuje da li je vaša aktivnost slobodna ili trgovačka. U slučaju sumnje: konsultujte poreskog savetnika!

Prednosti u odnosu na trgovce

Prednost	Freiberufler	Trgovac
Trgovinski porez	Ne	Da (od 24.500 € dobiti)
Registracija trgovine	Ne	Da (15-60 €)
Članstvo IHK	Ne	Da (obavezna nakada)
Računovodstvo	Jednostavna EÜR (uvek)	EÜR ili dvostruko računovodstvo
Registar trgovaca	Ne	Za trgovce/GmbH
Obaveza bilansiranja	Ne	Od 800.000 € prihoda ili 80.000 € dobiti

Registracija — kako se radi

Korak 1 — Upitnik za poresku registraciju

Kao Freiberufler registrujete se **samo kod Poreske uprave** — nije potrebna **Trgovačka uprava**:

- 1. Otvoriti ELSTER račun** (elster.de)
- 2. Ispuniti Upitnik za poresku registraciju** onlajn (u roku od 4 nedelje nakon početka aktivnosti)
- 3. Podaci:** lični podaci, vrsta aktivnosti, procenjeni prihodi i dobit, bankarski podaci, režim male firme (da/ne)

Korak 2 — Dobiti poresku identifikaciju

Poreska uprava vam šalje u roku od **2-6 nedelja poresku identifikaciju**. Sa njom možete izdavati račune.

Korak 3 — Po potrebi zahtevati PDV-ID

Ako radite s **poslovnim klijentima u inostranstvu EU**, trebate **PDV-identifikacijski broj** (USt-ID). Zahtev Saveznom urdu za poreze (bzst.de) — besplatno.

Porezi za Freiberufler

Porez na dohodak

- Na vašu **dobit** (prihodi minus poslovni rashodi)
- **Avansne uplate** tromesečno (10. marta, juna, septembra, decembra)
- **Godišnja poreska prijava** (Prilog S)

Porez na dodanu vrednost

- **19 %** na vaše račune (ili 7 % za određene usluge)
- **Odbitak PDV-a** — možete oduzeti PDV na vaše nabavke
- **Režim male firme** moguć (manje od 22.000 € prihoda/godinu)

Bez trgovinskog poreza!

Ovo je **najveća prednost** slobodne delatnosti — štedite nekoliko hiljada eura godišnje u zavisnosti od dobiti.

Obaveze Freiberufler-a

Računovodstvo

- **Prijava prihoda i rashoda (EÜR)** — nabrajate prihode i rashode (jednostavno računovodstvo)
- **Bez bilansa** — bez obzira koliki su vam prihodi
- **Čuvanje dokumenata** — obaveza čuvanja 10 godina

Računi

Vaši računi moraju sadržavati sledeće **obavezne podatke**:

- Vaše ime i adresu
- Ime i adresu klijenta

- Poresku identifikaciju ili PDV-ID
- Redni broj računa
- Datum računa
- Opis i datum usluge
- Neto iznos, stopu PDV-a, iznos PDV-a, bruto iznos
- Za male firme: napomenu o § 19 UStG (bez navedenog PDV-a)

Socijalno osiguranje

Osiguranje	Situacija
Zdravstveno osiguranje	Obavezno (GKV dobrovoljno: oko 14,6 % + dodatna prispeva + osiguranje za starost; PKV od oko 300 €/mesec)
Mirovinsko osiguranja	Obavezno za određene Freiberufler-e (npr. nastavnike, babice, umetnike kroz KSK) — inače dobrovoljno
Osiguranje za nezaposlenost	Dobrovoljno (zahtev u prva 3 meseca nakon osnivanja, oko 90 €/mesec)
Privredna komora	Preporučeno, nije uvek obavezno

Kasa socijalnog osiguranja za umetnike (KSK)

Za **umetnike i publiciste** (pisci, novinari, dizajneri, glazbenici, glumci):

- KSK preuzima "poslodavčev deo" socijalnog osiguranja
- Plaćate samo oko **50 %** zdravstvenog, starosnog i mirovine
- **Uslov:** Profesionalna umetnička/publicistička aktivnost, minimalan prihod 3.900 €/godinu

Lažna samostalnost — Oprez!

Ako kao Freiberufler radite **uglavnom za jednog naručioca**, Poreska uprava ili Nemačka mirovinsko osiguranja mogu utvrditi **lažnu samostalnost**. Posledice:

- **Vraćanje** doprinosa socijalnog osiguranja (čak do 4 godine!)
- Naručilac postaje "poslodavac" — mora vratiti doprinose
- **Kazne** za obe strane

Tipični znakovi lažne samostalnosti

- Radite **samo za jednog naručioca** (više od 5/6 prihoda)
- Integrirani ste u **poslovnu organizaciju** (fiksno radno mesto, fiksni radni sati)
- **Nema vaše vlastite oglašavanja** ili veb-sajta
- Naručilac vam daje **uputstva** (kada, gde, kako raditi)
- **Nemate svoje zaposlene**

Kako izbjegavate lažnu samostalnost

- **Imajte nekoliko naručilaca** (najmanje 2-3)
- **Vlastiti veb-sajt i vizitka**
- **Vlastiti radni alati** (laptop, softver, kancelarija)
- **Bez uputstava** — sami određujete mesto, vreme i način rada
- **Vlastite račune** (ne: registracija vremena kao zaposleni)

Saveti za strane Freiberufler-e

- 1. Proveriti dozvolu za boravak** — mora dozvoljiti slobodnu delatnost
- 2. Obavesti Poresku upravu rano** — u roku od 4 nedelje nakon početka
- 3. Precizno opisati aktivnost** — Poreska uprava odlučuje je li slobodna ili trgovačka
- 4. Proveriti KSK** — kao umetnik/publicist štedite 50 % socijalnog osiguranja
- 5. Stvarati rezerve** — odvajajte 30 % dobiti za poreze
- 6. Poreski savetnik** — isplati se posebno u prvoj godini (troškovi su odbitni)

--- Stanje: mart 2026. Sve navedene informacije bez garancije.